

5.7.1. Oppilaanohjauksen suunnitelma

NIVALAN PERUSOPETUKSEN OPPILAANOHJAUKSEN SUUNNITELMA

Nivalan perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn- ja vastuunjako sekä monialaiset verkostot, joita tarvitaan ohjauksen tavoitteiden toteutumiseksi. Suunnitelmassa kuvataan myös kodin ja koulun välinen yhteistyö, koulun työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen (TET) järjestelyt. Ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan systemaattisesti. Oppilaiden opintojen sujuvuutta nivelvaiheissa edistetään perusopetuksen aikana ja jatko-opintoihin siirryttäessä opettajien välisellä ja opinto-ohjaajien keskinäisellä sekä tarvittaessa moniammatillisella yhteistyöllä. Opettajat hyödyntävät työssään ajantasaista tietoa jatko-opinnoista, työelämästä ja työtehtävistä sekä niissä tapahtuvista muutoksista.

Ohjaussuunnitelmaa ohjaavat asiakirjat

- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Opetushallitus.
- Hyvän ohjauksen kriteerit. Opetushallitus 2014.
- Nivalan perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma 2016.

Oppilaanohjauksen rakenteet ja toimintatavat

OPPILAANOHJAUKSEN JÄRJESTÄMISEN RAKENTEET JA TOIMINTATAVAT

Ohjaus on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa oppilaan oppimisen, kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan opiskelua, kasvua ja kehitystä sekä antaa valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiseen. Ohjauksen jatkumon toteutuminen taataan siten, että ohjaustyöhön osallistuvat opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan opintopolun aikana ja erityisesti opiskelun nivelvaiheissa. Ohjaustyö on luottamuksellista ja ohjauksessa otetaan aina huomioon oppilaan ikä. Ohjaus edistää osaltaan oppilaiden tasa-arvoa ja ehkäisee syrjäytymistä.

Jokaista oppilasta kunnioitetaan yksilönä, jolla on oikeus omiin tarpeisiinsa nähden riittävään ohjaukseen. Oppilas on ohjauksessa aktiivinen ja osallistuva jäsen, joka arvioi omaa oppimistaan ja toimintaansa. Ohjauksella edistetään opiskeluvälmiuksien kehittymistä ja opintojen kaikinpuolista sujumista. Ohjauksella tuetaan lasta ja nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä.

Oppilaanohjaus on jokaisen oppilaan oikeus ja osa yleistä tukea. Ohjaus sisältyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja esimerkiksi oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta oppiaineiden opiskelussa sekä auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja oppimisen valmiuksiaan. Jokaisen opettajan tehtävänä on myös oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen. Ohjaus kehittää osaltaan oppilaan valmiuksia tehdä omia opintojaan koskevia valintoja ja ohjaus tukee oppilasta jatko-opintojen valinnassa.

Tehostetun tuen aikana ohjauksen näkökulma otetaan huomioon arvioitaessa oppilaan tuen tarvetta. Osana pedagogista arviota arvioidaan oppilaan yleisen tuen aikana saaman ohjauksen riittävyys ja kohdentuminen oppilaan tarpeita vastaavaksi. Oppimissuunnitelmaan kirjataan tarvittaessa oppilaan ohjaukseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet. Esimerkiksi oppilaan opiskelutavat, -taidot, opiskelumotivaatio, itseluottamus, tulevaisuusorientaatio, ammatinvalinnantestaus, valinnaisuus, koulutuskokeilut, TET ja muut työelämäkokeilut on hyvä kirjata oppimissuunnitelmiin.

Erityisen tuen aikana oppilaalle laadittavaan HOJKSiin kirjataan ohjaukseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet kuten yhteistyö kodin kanssa, pienryhmäohjaus ja henkilökohtainen ohjausprosessina.

Jo ennen erityisen tuen päätöstä, osana pedagogista selvitystä, arvioidaan tehostetun tuen aikana annetun ohjauksen riittävyys ja vaikutus. Lisäksi arvioidaan oppilaan tarpeet yksilölliseen ja ryhmässä tapahtuvaan ohjaukseen jatkossa.

RAKENTEET JA TOIMINTATAVAT ALAKOULUSSA

Alakouluissa, vuosiluokilla 1-6, ohjaus toteutuu kiinteänä osana muuta opetusta ja koulun toimintaa. Kasvatuksellisen ja opetuksellisen ohjauksen päävastuu on luokanopettajalla. Alakoulun ohjauksen tavoitteena on opettaa oppilaille oppimaan oppimisen taitojen ja valmiuksien opettelua, vastuullisuutta omasta työstä, tiedonhankintataitoja ja valmiuksia itsenäiseen päätöksentekoon. Ohjaustoiminta toteutetaan kasvatuksellisesti päivittäisen työskentelyn yhteydessä ja yhteistyössä vanhempien kanssa.

Kasvatuksellisella ohjauksella tuetaan oppilaan yksilöllisen kehittymisen lisäksi hänen kasvuaan ryhmän jäsenenä sekä sosiaalistumistaan koulutyöhön ja kouluympäristöön. Esimerkkeinä tästä voivat olla oppilaskunta-, kummi- ja tukioppilastoiminta. Oppilaan opetuksellinen ohjaus tarkoittaa oppimisen käytännön tukemista, opiskelutaitojen opettamista, opiskelun suunnittelun ja ratkaisujen tekemisen harjoittelua sekä oman oppimisen arviointia yhdessä opettajan kanssa. Käytännössä kasvatuksellinen ja opetuksellinen ohjaus liittyvät toisiinsa.

Yhteisen ohjausvastuun merkitys korostuu tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden kohdalla. Koulun sisäisen yhteisen ohjauskielen ja toimintatapojen löytyminen on tärkeää. Ohjaus kestää koko alakoulun ajan, mutta erityistä huomiota kiinnitetään nivelvaiheisiin, joita ovat koulun aloittaminen, siirtyminen alkuopetuksesta kolmannelle luokalle, opettajan vaihtuminen, pienluokalta suurempaan ryhmään siirtyminen tai päinvastoin sekä siirtyminen kuudennelta luokalta yläkouluun.

Osana oppilaanohjausta on työelämään tutustuminen. Alakoulussa työelämää tarkastellaan koulun eri henkilöiden ammattien ja työtehtävien kautta. Alakoulussa tutustuminen työelämään toteutetaan koulun arjessa eri oppiaineisiin integroituna. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan työpaikkoihin, vierailamalla mm. lähiyrityksissä tai vanhempien työpaikoilla.

Ohjaus siirtymävaiheessa ennen yläkoulun alkua

Alaluokilta tulevia oppilaita perehdytetään tulevaan yläkouluun ja opiskeluun yläkoulussa. Laadukkaan opetuksen järjestäminen nivelvaiheessa turvataan tiedonsiirrolla, joka toteutetaan tiedonsiirtolomakkeilla, verkostopalavereilla, alakoulun luokanopettajien tapaamisilla ja muilla nivelvaiheen käytänteillä. Tiedonsiirron avainhenkilöitä ovat oppilashuoltoryhmään kuuluvat henkilöt, opettajat, oppilaat ja vanhemmat/huoltajat. Oppilaille ja vanhemmille järjestetään tilaisuus tutustua uuteen kouluun, opettajiin ja tulevaan luokanvalvojan.

RAKENTEET JA TOIMINTATAVAT YLÄKOULUSSA

Aloituvaiheessa ohjauksessa painotetaan tiedonsiirtoa, ryhmäyttämistä, henkilökohtaista ohjausta ja koulun käytänteisiin perehdyttämistä. Luokanvalvoja huolehtii tiiviissä yhteistyössä oppilashuollon ja kotien kanssa oppilaiden henkisesti ja fyysisesti turvallisesta koulunkäynnistä. Eri oppiaineissa keskitytään uusien opiskelutapojen sisäistämiseen ja oppimaan oppimiseen.

Vuosiluokilla 7-9 ohjauksen päävastuu ja koordinointi on oppilaanohjaajilla. Aineenopettajat osallistuvat ohjaustyöhön ensisijaisesti oman oppiaineensa sisältöjen kautta. Ohjaus on koko koulun henkilökunnan yhteistä työtä. Yläkoulussa jatketaan oppilaan kasvun ja kehityksen tukemista. Luokanvalvojan vastuulla on oman luokkansa oppilaiden tuntemus sekä opiskelun ja koulunkäynnin sujumisen tukeminen yhteistyössä aineopettajien ja kodin kanssa. Luokanvalvoja voi tarvittaessa järjestää vuosiluokilla 7.-9. oppilaalle ja huoltajille arviointikeskusteluajan .

Yläkoulussa oppilaalla on oikeus matalalla kynnyksellä oppilaanohjaajan antamaan henkilökohtaiseen ohjaukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain ajankohdan, jolloin perusopetuksen ohjaus- ja valvontavastuu päättyy niiden oppilaiden kohdalla, jotka ovat vielä ilman koulutuspaikkaa.

Jos oppivelvollinen ei vapaaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai ei saa opiskelupaikkaa, hänelle osoitetaan opiskelupaikka nivelvaiheen koulutuksessa eli perusopetuksen lisäopetuksessa, ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa. Syksystä 2022 lähtien opiskelupaikka osoitetaan uudessa tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA). Jos oppivelvollisella ei ole valmiuksia tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittamiseen, opiskelupaikka osoitetaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (TELMA). Opiskelupaikan osoittaminen on asuinkunnan tehtävä. Soveltuvan opiskelupaikan osoittamisessa otetaan huomioon Nivalan ja lähialueen koulustarjonta, oppivelvollisen kodin ja oppilaitoksen välinen etäisyys ja kulkuyhteydet, erityisen tuen tai vaativan erityisen tuen tarve, opetuskieli sekä oppivelvollisen henkilökohtaiset toiveet.

Oppilaanohjauksen työn- ja vastuunjako

OPPILAANOHJAUKSEN TYÖN- JA VASTUUNJAKO

Nivalan perusopetuksessa ohjaustoiminta muodostaa koko perusopetuksen kestävän jatkumon, jonka toteutuminen taataan siten, että kaikki ohjaustyöhön osallistuvat opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan opintopolun aikana ja erityisesti opiskelun nivelvaiheissa. Alakoulussa luokanopettaja huolehtii koulunkäynnin järjestämisen kannalta oleellisesta tiedonsiirrosta seuraavalle opettajalle ja seuraavaan opiskelupaikkaan. Yläkoulussa luokanvalvoja kokoaa tarvittavat siirtotiedot oppilaistaan. Oppilaanohjaaja huolehtii oppilaan siirtotietojen välittämisestä perusopetuksesta toiselle asteelle. Oppilaanohjaajat myös seuraavat päättöluokkalaisten sijoittumista ja opiskelun aloittamista toisen asteen koulutuksessa.

Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta eri oppiaineiden opiskelussa, auttaa oppilasta kehittämään tämän omia oppimaan oppimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia sekä ennaltaehkäistä opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Jokaisen opettajan tehtävänä on oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen.

Rehtorien vastuulla ohjauksessa ovat erilaiset oppilaan opiskeluun ja koulunkäyntiin liittyvät hallinnolliset päätökset.

Opettajien lisäksi ohjaustyöhön osallistuvat tarvittaessa myös koulupsykologi, koulupsykykari, koulukuraattori ja kouluterveydenhoitaja omien toimenkuviansa mukaisesti. Oppilaanohjauksen tukena ovat erityisopettajat koko kouluajan ja erityisesti opintopolun nivelvaiheissa. Nivelvaiheiden ohjausprosessi on kuvattu tarkemmin koulun opiskeluhuoltosuunnitelmassa.

Ohjauksessa tehdään yhteistyötä koulun ulkopuolisen asiantuntijaverkoston kanssa tarpeen mukaan.

Oppilaanohjauksen toimijat ja heidän tehtävänsä alakouluissa

Rehtori tekee opiskeluun ja koulunkäyntiin liittyvät hallinnolliset päätökset. Hän luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät resurssit ja tukemalla muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita. Rehtori vastaa siirtotiedoista eri nivelvaiheissa. Rehtori toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän puheenjohtajana.

Vararehtori seuraa oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia sekä työskentelee niiden edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Vararehtori ohjaa luokanopettajia tarvittaessa ohjaukseen liittyvissä asioissa sekä toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Luokanopettaja työskentelee oppilaidensa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Hän tuntee oppilaan opiskelu- ja elämäntilanteen sekä luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluilmapiiriä luokkaansa. Luokanopettaja seuraa oppilaan opiskelun etenemistä. Hän on säännöllisesti yhteydessä oppilaiden huoltajiin. Luokanopettaja järjestää tarvittaessa arviointikeskustelun oppilaalle ja hänen huoltajalleen.

Niva-Kaijan koulussa oppilaanohjausta toteutetaan luokkatunneilla, pienryhmäohjauksena ja henkilökohtaisena ohjauksena. Ohjauksessa pyritään hyödyntämään myös erilaisia koulun yhteistyötahoja järjestämällä TET-jaksoja, työ- ja koulutuskokeiluja, vierailuja, tutustumiskäyntejä sekä asiantuntijoiden luentoja. Sisällöt ja tavoitteet käyvät ilmi oppilaanohjauksen ainekohtaisesta opetussuunnitelmasta.

Oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8 ja 9. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa painopisteenä on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen sekä ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin. Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Henkilökohtaiseen jatko-opintosuunnitelmaan kirjataan oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Näitä vahvistetaan suunnitelmallisesti oppilaan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Ohjausta toteutetaan luokkatunneilla, pienryhmäohjauksena ja henkilökohtaisena ohjauksena. Ohjauksessa pyritään hyödyntämään myös erilaisia koulun yhteistyötahoja järjestämällä vierailuja, tutustumiskäyntejä sekä asiantuntijoiden luentoja. Sisällöt ja tavoitteet käyvät ilmi oppilaanohjauksen ainekohtaisesta opetussuunnitelmasta.

Ohjaus opintojen päättövaiheessa

Perusopetuksen 9. luokalla turvataan henkilökohtaisen ohjauksen saatavuus jokaiselle oppilaalle. Lisäksi tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ohjaus resurssoidaan ja suunnitellaan ennen viimeisen luokan alkua. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarjotaan sitä tarvitseville painopisteenä jatko-opiskeluvalmiuksien kehittäminen sekä ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin.

Oppilaanohjaaja ohjaa oppilaita hakeutumaan kevään yhteishaussa oppivelvollisuuden piiriin liittyvään koulutukseen. Tavoitteena on, että jokaiselle oppilaalle löytyy jatko-opiskelupaikka, jossa oppilas jatkaa oppivelvollisuuden suorittamista perusopetuksen jälkeen.

Luokanvalvoja huolehtii siirtotietolomakkeiden täytöstä yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa. Tarvittaessa hän hyödyntää täyttövaiheessa erityisopettajaa, oppilaanohjaajaa, aineopettajaa, kuraattoria tai terveydenhoitajaa. Luokanvalvoja toimittaa hyvissä ajoin ennen peruskoulun päättymistä siirtotiedot oppilaanohjaajalle. Oppilaanohjaaja välittää siirtotiedot edelleen siihen oppilaitokseen, josta oppilas saa opiskelupaikan, ja jonka hän ottaa vastaan. Siirtotiedoissa siirretään opetuksen järjestämisen kannalta riittävä tieto vastaanottavaan oppilaitokseen.

Siirtotietopalaverit pidetään kaikkien erityisen tuen oppilaiden kohdalla. Siirtopalaverissa on mukana toisen asteen tai nivelviheen oppilaitoksen edustajan lisäksi opinnonohjaaja, erityisluokanopettaja/laaja-alainen erityisopettaja sekä tarvittaessa luokanvalvoja. Mukaan voidaan huoltajan toiveesta ottaa myös muita oppilaan koulunkäynnin kannalta tärkeitä oppilashuollon toimijoita. Jos oppilas ei ole saanut suoritettua perusopetusta sen kalenteri vuoden loppuun, kun hän täyttää 17 vuotta, oppilas ohjataan suorittamaan opintoja päätökseen aikuisten perusopetuksessa.

Ohjaus opintojen jälkeen

Oppilaanohjaaja ohjaa oppilaita hakeutumaan kevään yhteishaussa oppivelvollisuuskoulutukseen. Jos oppilas ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, oppilaanohjaaja jatko-ohjaa oppilasta hakeutumaan koulutukseen jatkuvan haun kautta. Oppilaanohjaaja tarjoaa kaikille oppilaille jälkiohjauspäivää kesäkuussa. Tarvittaessa jatko-ohjausta jatketaan elokuussa. Tavoitteena on saada jokaiselle peruskoulunsa päättäneelle oppilaalle opiskelupaikka.

Oppilaanohjaajan ohjaus- ja valvontavastuu päättyy, kun oppivelvollinen aloittaa opintonsa seuraavassa oppilaitoksessa. Tällöin ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy seuraavalle koulutuksen järjestäjälle. Jos oppilas ei ota vastaan opiskelupaikkaa tai aloita opintoja perusopetuksen jälkeen, perusopetuksen järjestäjä ilmoittaa asiasta asuinkunnalle sekä oppivelvollisen huoltajalle.

Luokanopettaja käynnistää tarvittaessa yksilölliset tukitoimet. Luokanopettaja kokoaa oppimisen ja koulunkäynnin kannalta tarvittavat siirtotiedot nivelvaiheissa, esimerkiksi luokan tai koulun vaihdon yhteydessä.

Luokanopettaja, jonka opetusryhmässä on 7.-10. luokan oppilaita, ohjaa oppilaita työelämään tutustumisessa ja ohjaa oppilaita peruskoulun jälkeisiin jatko-opintoihin. Luokanopettaja järjestää tarvittaessa oppilaille koulutuskokeiluja ja tutustumiskäyntejä eri jatko-opiskelupaikkoihin. Luokanopettaja tukee oppilaita ja huoltajia jatko-opiskeluhakuprosessissa

Laaja-alainen erityisopettaja kartoittaa oppimisen tuen tarvetta, vastaa osaltaan oppimista mittaavien testien järjestämisestä, osallistuu tiedonsiirtoon nivelvaiheissa ja ohjaa oppilaita opiskelutaidoissa yksilökohtaisesti tai pienryhmässä. Erityisopettajat tekevät tiivistä, monialaista yhteistyötä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Laaja-alaiset erityisopettajat kuuluvat koulun yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään.

Koulunkäyntiavustaja auttaa ja tukee oppilasta opiskelussa yhteistyössä opettajan kanssa. Hän edistää oppilaan itsenäistä selviytymistä ja omatoimisuutta sekä tukee myönteisen itsetunnon kehittymistä. Hän tukee oppilaan ja koko opetusryhmän oppimisen ja koulunkäynnin edellytyksiä sekä toimii koulun kasvatustavoitteiden mukaisesti.

Koulukuraattori tukee oppilaita erilaisissa elämäntilanteissa. Häneen voi ottaa yhteyttä koulunkäyntiin, kotioloihin, kaverisuhteisiin, elämäntilanteiden muutoksiin tai muuhun omaan vointiin liittyvissä asioissa. Kuraattori luo mennään omatoimisesti, vanhempien tai koulun aloitteesta tai kuraattorin kutsusta. Kuraattori ohjaa oppilasta tarvittaessa koulun muiden toimijoiden tai muiden palvelujen piiriin. Kuraattori huolehtii osaltaan yhteistyöstä oppilaan, huoltajan, koulun ja sosiaalitoimen kanssa. Kuraattori toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Terveydenhoitaja tekee terveystarkastukset, ohjaa terveisiin elämäntapoihin ja kertoo tarvittaessa oppilaalle terveydellisten seikkojen vaikutuksista opiskeluun. Terveydenhoitaja toimii yhteistyössä huoltajien ja muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveydenhoitaja toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Koulupsykologi tukee oppilaan kasvua ja kehitystä. Koulupsykologi tekee oppimiseen liittyviä arviointeja ja lausuntoja.

Oppilaskunnan hallitus ohjaa ja vaikuttaa osaltaan oppilaiden kouluarkeen osallistumalla oppilaiden hyvinvointiin liittyvien asioiden suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä opettajien kanssa. Oppilaskunnan hallitus on lisäksi mukana järjestämässä koko koululle tarkoitettuja tapahtumia lukuvuoden aikana.

Yksilöllinen ja yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilashuoltolain perusteella jokainen toimija, jolla nousee huoli oppilaan koulunkäynnin ja hyvinvoinnin osalta, on velvollinen käynnistämään yksilölliset tukitoimet. Yksilöllinen oppilashuolto tukee tarpeen mukaan oppilasta kokonaisvaltaisesti. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu sovitusti lukuvuoden aikana tavoitteenaan koko kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen. Alakoulujen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat rehtori (pj), vararehtori, luokanopettaja(t), kuraattori ja terveydenhoitaja.

Muut toimijat alakouluissa

Opetushenkilöstön lisäksi koulussa oppilasta ohjaavat monet aikuiset. Koulusihteeri tuntee koulun toimintakulttuurin ja hän voi opastaa ja neuvoa oppilaita erilaisissa käytännön tilanteissa. Vahtimestari auttaa ja neuvoo oppilaita tarvittaessa, samoin puhtaanapidon ja keittiön työntekijät. Vanhempainyhdistystoiminta tukee koulun opettajia kasvatustehtävissä ja on osaltaan vahvistamassa koulun yhteisöllisyyttä. Vertaistukea oppilaille antavat esim. kummioppilaat ja oppilaskunnan hallituksen jäsenet.

Muut alakoulun ulkopuoliset ohjauksen yhteistyötahot

Oppilaanohjaus toteutuu laajana yhteistyönä monen koulun ulkopuolisen toimijan kanssa, kuten esimerkiksi Nivalan sosiaalitoimen ja nuorisotoimen kanssa. Nivalan seurakunnan kanssa

järjestetään alakouluissa yhteisiä tapahtumia. Koulun ulkopuolisia asiantuntijoita ovat lisäksi mm. poliisi, palolaitoksen ja hammashoidon työntekijät. Koulun kerhojen ohjaajat tekevät myös tärkeää kasvatusta- ja ohjaustyötä alakoulujen oppilaiden hyväksi.

Paikalliset yritykset ja työpaikat työntekijöineen tulevat oppilaille tutuiksi mahdollisilla vierailuilla. He voivat vierailevat myös oppitunneilla asiantuntijoina ja osallistuvat erilaisiin koulun tapahtumiin. Harrastustoiminta ja urheiluseurojen edustajat ovat mukana koulun arjessa esimerkiksi teemapäivinä ja liikuntatunneilla.

Ohjauspikataulukko vuosiluokilla 1-6

luokka	OHJAUSTOIMI	rehtori	esiopettaja	luokanopettaja	erityisopettaja	koulunkäynnin-ohjaaja	kuraattori	terveydenhoitaja	lääkäri	psykologi	nuorisotoimi	soseaaltoimi
0-6	Siirtopalaverit		X	X	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)		
0-6	Työskentelytaitojen kehittäminen		X	X	x	x					(x)	(x)
0-6	Sosiaalisten taitojen kehittäminen	x	X	X	x	x	x	x				(x)
0-6	Käytöksen parantaminen	x	X	X	x	x				(x)		
0-6	Opillisten taitojen kehittäminen		X	X	x	x						
0-6	Osa-aikainen erityisopetus				X							
0-6	Puheopetus				X							
0-6	Kasvaminen yhteiskunnan jäseneksi	x	X	X	x		x	x			x	
0-6	Elämänhallinnan taidot ja terveys	x	X	X	x		x	x		(x)	x	
0-6	Yleinen tuki	x	X	X	x		x	x				
0-6	Pedagoginen arvio	x	X	X	x		x	(x)		(x)		(x)
0-6	Tehostettu tuki	x	X	X	x		x	(x)	x			
0-6	Oppimissuunnitelma	x	X	X	x		x					
0-6	Eriyinen tuki	x	X	X	x		x	(x)				
0-6	Pedagoginen selvitys	x	X	X	x		x	(x)	(x)	(x)		(x)
0-6	HOJKS	x	X	X	x		x					

ohjauksen pikataulukko 1-6

SELITTEET:

X: vastaa ensisijaisesti

X: vastuu toiminnassa

(X): vastuu toiminnassa tarvittaessa ja tapauskohtaisesti

Oppilaanohjauksen toimijat ja heidän tehtävänsä yläkoulussa (Niva-Kaijan koulu)

Rehtori tekee opiskeluun ja koulunkäyntiin liittyvät hallinnolliset päätökset. Hän luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät resurssit, tukemalla opinto-ohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita. Rehtori päättää vuosittain toteutuvat valinnaisaineryhmät ja laatii lukujärjestykset. Hän osallistuu luokkajaon laatimiseen ja tekee luokkasiirrot tarvittaessa. Rehtori vastaa päättöarvioinnin kriteerien selvittämisestä opettajille sekä niiden tiedottamisesta huoltajille. Hän vastaa siirtotietoluvan hankkimisesta huoltajilta jatko-opintoja varten. Rehtori organisoii koulun turvallisuus- ja kriisiryhmän toimintaa, jotka luovat kokonaisturvallisuutta poikkeustilanteissa. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kaikki jäsenet kuuluvat koulun kriisiryhmään toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän puheenjohtajana.

Apulaisrehtori seuraa oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia sekä työskentelee niiden edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Hän seuraa

kasvatuskeskusteluiden toteutumista ja on tarvittaessa luokanvalvojen tukena. Apulaisrehtori koordinoi KiVa Koulu -toimintaa. Apulaisrehtori toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Oppilaanohjaaja on päävastuussa opinto-ohjauksen suunnittelusta ja toteutuksesta. Hän ohjaa oppilaita luokkatunneilla, pienryhmäohjauksessa ja henkilökohtaisessa ohjauksessa opetussuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Oppilaanohjaaja tukee oppilaiden opintojen etenemistä ja koulunkäynnin sujumista yhdessä luokanvalvojan ja muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. oppilaanohjaaja ohjaa oppilaita valinnaisaineiden valinnassa, työelämään tutustumisessa (Tet) sekä jatko-opintoihin hakeutumisessa. Hän vastaa koulussa yhteishakuprosessista. Oppilaanohjaaja toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Luokanvalvoja työskentelee oppilaidensa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Hän tuntee oppilaan opiskelu- ja elämäntilanteen sekä luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluympäristöä valvontaluokkaaansa. Luokanvalvoja seuraa oppilaan opiskelun etenemistä. Hän on säännöllisesti yhteydessä oppilaisiinsa ja heidän huoltajiinsa. Luokanvalvoja voi tarvittaessa järjestää arviointikeskustelun oppilaalle ja hänen huoltajalleen. Hän käynnistää tarvittaessa yksilölliset tukitoimet ja huolehtii pedagogisten asiakirjojen laatimisesta. Luokanvalvoja kokoaa oppimisen ja koulunkäynnin kannalta tarvittavat siirtotiedot nivelvaiheissa, esimerkiksi luokan- tai koulunvaihdon yhteydessä sekä päättöluokalta toiselle asteelle siirryttäessä.

Aineenopettaja seuraa oppilaiden etenemistä omassa oppiaineessaan, tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa opiskelutaidoissa. Aineenopettaja ottaa huomioon opetuksessa ja arvioinnissa myös erilaiset oppijat. Hän arvioi, suunnittelee ja toteuttaa oppimisen tukea yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Aineopettaja tiedottaa luokanvalvojaa ja oppilaanohjaajaa oppilaan opintomenestyksen muutoksista. Aineopettaja tukee oman oppiaineensa osalta oppilaan jatko-opintokelpoisuutta.

Erityisopettaja kartoittaa oppimisen tuen tarvetta, vastaa oppimista mittaavien testien järjestämisestä, huolehtii osaltaan pedagogisista lausunnoista, osallistuu tiedonsiirtoon nivelvaiheissa ja ohjaa oppilaita opiskelutaidoissa yksilökohtaisesti tai pienryhmässä. Erityisopettaja osallistuu opintojen ja jatko-opintojen suunnitteluun erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla.

Koulunkäynninohjaaja auttaa ja tukee oppilasta opiskelussa yhteistyössä opettajan kanssa. Hän edistää oppilaan itsenäistä selviytymistä ja omatoimisuutta sekä tukee myönteisen itsetunnon kehittymistä. Hän tukee oppilaan ja koko opetusryhmän oppimisen ja koulunkäynnin edellytyksiä sekä toimii koulun kasvatusavoitteiden mukaisesti. Koulunkäynninohjaaja osallistuu tarvittaessa oppilaan HOJKSin laadintaan, toteuttamiseen ja seurantaan yhdessä huoltajien, opettajan ja moniammatillisen työryhmän kanssa.

Koulukuraattori tukee oppilaita erilaisissa elämäntilanteissa. Häneen voi ottaa yhteyttä koulunkäyntiin, kotioloihin, kaverisuhteisiin, elämäntilanteiden muutoksiin tai muuhun omaan vointiin liittyvissä asioissa. Kuraattori luo mennään omatoimisesti, vanhempien tai koulun aloitteesta yhteistyössä nuoren kanssa tai kuraattorin kutsusta. Kuraattori ohjaa tarvittaessa oppilasta koulun muiden toimijoiden tai koulun ulkopuolisten palvelujen piiriin. Kuraattori huolehtii osaltaan yhteistyöstä oppilaan, huoltajan ja koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa. Kuraattori toimii koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Terveydenhoitaja tekee terveystarkastukset, ohjaa terveisiin elämäntapoihin ja kertoo tarvittaessa oppilaalle terveydellisten seikkojen vaikutuksista ammatinvalinnassa. Hän konsultoi oppilasta ja muita ohjaavia tahoja ammatinvalintaan liittyvien terveydellisten seikkojen tunnistamisessa. Terveydenhoitaja toimii yhteistyössä koululääkärin kanssa. Oppilaille tehdään 7. ja 9. vuosiluokilla terveydenhoitajan terveystarkastus. Laajempi lääkärintarkastus on 8.-luokalla, jonka osalta ollaan yhteydessä myös huoltajiin. Terveydenhoitaja toimii lisäksi koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenenä.

Koulupsykologi tukee oppilaan kasvua ja kehitystä. Koulupsykologi tekee oppimiseen liittyviä arvioiteja ja lausuntoja.

Tukioppilaat tukevat koulun oppilaiden kouluarkea ja he ovat osaltaan toteuttamassa kiusaamisen vastaista toimintaa. Tukioppilaat osallistuvat 7. luokan oppilaiden ryhmäytämiseen yhdessä luokanvalvojan kanssa. Tukioppilaat ovat mukana järjestämässä koko koululle tarkoitettuja tapahtumia lukuvuoden aikana. Tukioppilaiden toimintaa ohjaa koulun opettaja.

Oppilaskunnan hallitus ohjaa ja vaikuttaa osaltaan nuorempien oppilaiden kouluarkeen osallistumalla oppilaiden hyvinvointiin liittyvien asioiden suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä opettajien kanssa. Oppilaskunta on lisäksi mukana järjestämässä koko koululle tarkoitettuja tapahtumia lukuvuoden aikana. Oppilaskunnan toimintaa ohjaa koulun opettaja.

Yksilöllinen ja yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilashuoltolain perusteella jokainen toimija, jolla nousee huoli oppilaan koulunkäynnin ja hyvinvoinnin osalta, on velvollinen käynnistämään yksilölliset tukitoimet. Yksilöllinen oppilashuolto tukee tarpeen mukaan oppilasta kokonaisvaltaisesti. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu sovitusti lukuvuoden aikana tavoitteenaan koko kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen. Niva-Kaijan koulun yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat rehtori (pj), apulaisrehtori, oppilaanohjaajat, erityisopettaja, kuraattori, koulupsykologi, koulupsykologi sekä terveydenhoitaja. Koulun oppilashuolto ja sen toiminta on kuvattu tarkemmin Nivalan kaupungin opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Muut toimijat yläkoulussa

Opetushenkilöstön lisäksi oppilasta ohjaavat koulussa monet aikuiset. Koulusihteeri tuntee koulun toimintakulttuurin ja hän voi opastaa ja neuvoa oppilaita erilaisissa käytännön tilanteissa. Vahtimestari auttaa ja neuvoo oppilaita tarvittaessa, samoin puhtaanapidon ja keittiön työntekijät.

Muut yläkoulun ulkopuoliset ohjauksen yhteistyötahot

Oppilaanohjaus toteutuu laajana yhteistyönä monen koulun ulkopuolisen toimijan kanssa. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi koulun vanhempainyhdistyksen, Nivalan sosiaalitoimen, perheneuvolan, nuorisopsykiatrisen yksikön Nupun ja kaupungin nuorisotoimen kanssa. Nivalan seurakunnan kanssa järjestetään kouluvuoden alussa 7.-luokan ryhmäytymispäivä, johon osallistuvat luokan lisäksi luokanvalvoja ja luokan tukioppilaat sekä mahdollinen luokassa toimiva koulunkäynninohjaaja. Etsivän nuorisotyön kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä. Koulun ulkopuolisia asiantuntijoita ovat lisäksi mm. poliisi, palolaitoksen ja hammashoidon työntekijät. Koulun kerhojen ohjaajat tekevät myös tärkeää kasvatus- ja ohjaustyötä Niva-Kaijan koulun oppilaiden hyväksi.

Paikalliset yritykset ja työpaikat työntekijöineen tulevat oppilaille tutuiksi TET-jaksoilla sekä yritysvierailuilla. Työelämäedustajat voivat vieraila lisäksi oppitunneilla asiantuntijoina tai osallistua erilaisiin koulun tapahtumiin. Toisen asteen oppilaitosten edustajat esittelevät opetustarjontaansa yläkoulussa ja oppilaat vierailevat Nivalan lukiossa ja alueemme Jedun ammattiopistoissa. Harrastustoiminta ja urheiluseurojen edustajat ovat mukana koulun arjessa esimerkiksi teemapäivinä ja liikuntatunneilla.

Ohjauspikataulukot vuosiluokilla 7-9

SELITTEET:

X: vastaa ensisijaisesti

x: vastuu toiminnassa

(x): vastuu toiminnassa tarvittaessa ja tapauskohtaisesti

luokat	OHJAUKSELLINEN TEHTÄVÄ	Rehtori	Apulaisrehtori	Oppilaanohjaaja	Luokanvalvoja	Erityislukanohtaja	Aineopettaja	Laaja-alainen erityisopettaja	Koulunkäynninohjaaja	Koulukuraattori	Terveystenhoitaja	Koulupsykologi	Koulupsykykkari	Oppilaskunta	Tukioppilaat	Asuinkunta
	Oppimisen ja opiskelun ohjaus															
7-9	Opintojen etenemisen seuranta	x	x	x	X	X	X	x		(x)	(x)					
7-9	Oppimistyylin tunnistaminen			X		X	X	(x)				(x)				
7-9	Opiskelutekniikoiden opettaminen			X		X	X	X	x	(x)		(x)				
7-9	Tiedonhankintataitojen kehittäminen			X		X	X	X	x							
7-9	Oppimisvaikeuksien tunnistaminen			x		x	x	X				X				
7-9	Osa-aikainen erityisopetus							X								
7-9	Yleinen tuki	x	x	x	X	X	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)			
7-9	Pedagoginen arvio	x	(x)	x	X	X	x	(x)		(x)	(x)	(x)				
7-9	Tehostettu tuki	x	(x)	x	X	X	x	(x)	(x)	(x)	(x)		(x)			
7-9	Oppimissuunnitelma	x	(x)	x	X	X	x	(x)	(x)	(x)	(x)		(x)			
7-9	Pedagoginen selvitys	x	(x)	x	X	X	x	(x)		(x)	(x)	(x)	(x)			
7-9	Erityinen tuki	x	(x)	x	X	X	x	(x)	(x)	(x)	x	x		(x)		
7-9	HQJKS	x	(x)	x	X	X	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)			
7-9	Ohjauskeskustelut	x	x	X	X	X	x	(x)		(x)	(x)	(x)	(x)			
7-9	Tehostettu hlökohtainen oppilaanohjaus (TEHO)			X												
9	Jatko-ohjaus (1.9. ->)	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)			(x)	(x)	(x)	(x)			X

ohjauspikataulukko 1

luokat	OHJAUKSELLINEN TEHTÄVÄ	Rehtori	Apulaisrehtori	Oppilaanohjaaja	Luokanvalvoja	Erityisluokanopettaja	Aineopettaja	Laaja-alainen erityisopettaja	Koulunkäynninohjaaja	Koulukuraattori	Terveystenhoitaja	Koulupsykologi	Koulupsykykkari	Oppilaskunta	Tukioppilaat
	Kasvun ja kehityksen tukeminen														
7-9	Tiedonsiirrot koulun sisällä	x	x	x	X	X	x	x	(x)	x	X	(x)	x		
7-9	Ryhmytymisen tukeminen		x	X	X	X	x	x	x	X		(x)	x	x	x
7-9	Sosiaalisten taitojen kehittäminen		x	x	X	X	x	x	x	X		(x)	x	x	x
7-9	Käytöksen parantaminen	X	X	x	X	X	x	x	x	x		(x)	x		
7-9	Elämänhallinnan taidot ja terveys	x	x	x	x	x	x	x	x	X	X	(x)	x		
7-9	Kasvaminen yhteiskunnan jäseneksi	X	X	x	X	X	x	x	x	x	x	(x)	x		
7-9	Ohjauskeskustelut	x	x	X	X	X	x	x	(x)	x	X	(x)	x		
7-9	Kodin ja koulun yhteistyö	x	x	x	X	X	x	x	x	X	X		x		
7-9	Vanhempainillat	X	X	x	X	X	(x)	x	(x)	(x)	(x)		x		
7-9	KiVa-koulu	x	x		x					x	x	x	x		
	Urasuunnittelun ohjaus														
7-8	Valinnaisuus koulussa	x		X		x	x	(x)			(x)	(x)			
7-9	TET työelämään tutustuminen			X		x	x	(x)	(x)	(x)	(x)				
8-9	Koulutuskokeilut			X		x			(x)	(x)	(x)				
8-9	Oppilaitosvierailut			X	x	x			(x)						
7-9	Yritysvierailut			X	x	x	x	x	(x)						
7-9	AmmatINVALINTA ja jatkokoulutus			X	(x)	x	(x)	(x)		(x)	(x)	(x)			
7-9	Keskustelut urasuunnittelun tukena	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x	(x)			
9	Vanhempainilta yhteishausta	X		X	x	x	(x)	x							
9	Yhteishaku			X											
9	Lukion ainevalintoihin ohjaaminen			X			(x)	(x)							
9	Pääsykokeisiin ohjaaminen			X		x	(x)	(x)			(x)				
	Siirtymävaiheen ohjaus alakoulusta yläkouluun														
6-7	Siirtopalaverit	X	X	x		x		x		x					
6-7	Tiedonsiirrot	X	x	x		x		x		x	x	(x)	x		
6-7	Luokkien rakentaminen	X	x	x		x		x		x					
6-7	6. luokkalaisten tutustumispäivä	x	x	X	X	X		x		x			x	x	x
6-7	6. luokkalaisten vanhempainilta	X	X	X	X	X		x		x			x		
7	7. luokkien ryhmytyminen			x	X	X	x	x	x	x				x	x

ohjauspikataulukko 2

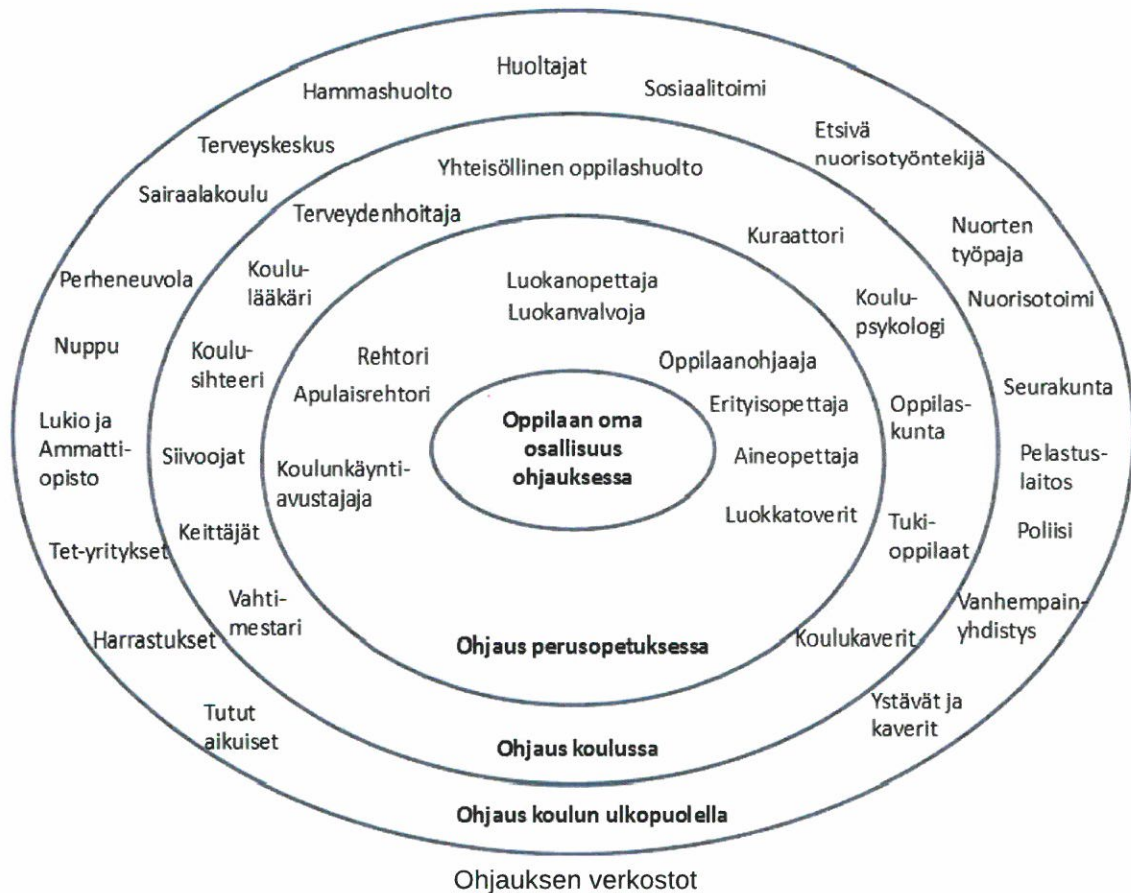
luokat	OHJAUKSELLINEN TEHTÄVÄ	Rehtori	Apulaisrehtori	Oppilaanohjaaja	Luokanvalvoja	Eriytysluokan opettaja	Aineopettaja	Laaja-alainen erityisopettaja	Koulunkäynninohjaaja	Koulukuraattori	Terveydenhoitaja	Koulupsykologi	Koulupsykööri	Oppiaskunta	Tukioppilaat
	Siirtymävaiheen ohjaus luokan- tai kouluvaihdon yhteydessä														
7-9	Luokanvaihdossa kotouttaminen	x	x	X	X	X	x	(x)	(x)	X	x		x		
7-9	Siirtyminen toisesta yläkoulusta	x	x	X	X	X	x	x	(x)	x	x		x		x
7-9	Siirtyminen toiseen yläkouluun	x	x	X	X	X	x	(x)	(x)	(x)	x		(x)		
7-9	Sairaalakoulujakso	x	(x)	X	X	X	x	x		x	x		x		
7-9	Sijoitusajan koulu	x	x	X	X	X	x	x		x					
7-9	Kotikoulu (erillinen päätös)	x	(x)	X	x	x	(x)	(x)		(x)					
	Siirtymävaiheen ohjaus yläkoulusta toiselle asteelle														
9	Siirtotiedot luokanvalvojille	x	x	x		(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)			
9	Siirtotietojen kokoaminen				X	X									
9	Siirtotietojen välittäminen			X		x				x	x				
9	Yhteishaku ja erillishaut			X		(x)									
9	Kevätinfo			X											
9	Opiskelijajavaintojen seuraaminen			X											
9	Jatko-ohjaus kesällä			X						(x)					

ohjauspikataulukko 3

Oppilaanohjauksen verkostot

Oppilaanohjauksen verkostot

Oppilaanohjaus toteutuu laajana yhteistyönä. Keskiössä on aina oppilaan oma osallisuus, josta ohjausta suunnitellaan kunkin oppilaan omien tarpeiden ja taitojen mukaisesti. Alla on kuvattu keskeiset toimijat ja oppilaanohjauksen verkosto.

Ohjausyhteistyö kodin ja työelämän kanssa

Ohjausyhteistyö kodin ja työelämän kanssa

Alakoulussa luodaan pohja kodin ja koulun yhteistyölle. Oppilaanohjauksella tuetaan oppilaita ja huoltajia tekemään opiskeluun ja koulutukseen liittyviä valintoja sekä näkemään valintojen merkitys jatkossa. Yhteistyö turvataan järjestämällä yleistä tiedotusta ja henkilökohtaisia tapaamisia huoltajien kanssa, esimerkiksi vanhempainiltoja ja arviointikeskusteluja. Koulun Wilma-järjestelmää käytetään monipuolisesti oppilaan oppisen ja koulunkäynnin seurantaan ja tukemiseen sekä yhteydenpitoon huoltajan ja ohjauksen toimijoiden kanssa.

Yhteistyö huoltajien kanssa jatkuu yläkoulussa ja korostuu erityisesti nivelvaiheissa. Arviointikeskusteluja voidaan järjestää tarvittaessa, samoin vanhempainillat. Vanhempainiltojen aiheita ovat 7. luokalla opiskelu ja valinnaisuus yläkoulussa, 8. luokalla kasvun ja oppimisen tukeminen sekä 9. luokalla toisen asteen koulutus ja yhteishaku. Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön yhtenä tavoitteena on vahvistaa oppilaan omaa vastuullisuutta ja itsenäisyyttä edettäessä kohti päättöluokkaa. Huoltajille annetaan mahdollisuus tavata oppilaanohjaajaa erityisesti jatkokoulutukseen liittyvissä asioissa.

Työelämäyhteistyö aloitetaan jo alakoulussa tutustumalla oppilaan lähipiiriin ja koulun henkilökunnan ammatteihin. Oppimisympäristöinä voivat toimia lähiseudun yritykset ja muut yhteistyötahot. Yläkoulussa järjestetään työelämään tutustumisen (TET) jaksoja. Yhden koulupäivän pituinen TET-päivä 7.-luokalla toteutetaan oman lähipiiriin henkilön työhön tutustumisena. Vuosiluokkien 8 ja 9 aikana TET-jaksot ovat yhden kouluviikon pituisia. Keskeistä on oppilaan oma aktiivisuus paikan hankkimisessa, jolloin samalla harjoitellaan työnhakua. TET-jaksoilla oppilaat saavat työelämäkokemuksia ja tutustuvat erilaisiin ammatteihin aidoissa työympäristöissä. Oppilaalla on mahdollisuus kehittää työelämätaitoja ja luoda kontakteja paikallisiin yrityksiin. Tet on Nivalassa hyvin tunnettu elinkeinoelämän ja koulun yhteistyömuoto.

Yhteistyötä työelämään vahvistetaan oppilaanohjaajien yhteydenpidolla TET-paikkoihin. Yhteiset vierailut työpaikolla ja eri alojen edustajien vierailut koululla vahvistavat myös työelämäyhteyksiä.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan ennen kaikkea oppilaan näkökulmasta. Tällä tarkoitetaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä sekä siirtymistä eteenpäin ensin alakoulusta yläkouluun ja sitten peruskoulun jälkeen toiselle asteelle.

Alakoulun ohjauksen tavoitteilla pyritään siihen, että oppilas on motivoitunut siirtymään yläkoulun oppilaaksi ja, että hänellä on riittävät valmiudet opiskella yläkoulussa.

Yläkoulun ohjauksen tavoitteena on, että oppilaan oppiminen ja koulunkäynti sujuvat tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa oppilaan motivoituneisuutta hakea jatko-opintoihin sekä aloittaa opiskelu valitsemassaan koulutuksessa. Ohjauksella pyritään siihen, että jokaisella peruskoulun päättävällä on jatkokoulutuspaikka. Oppilaanohjaaja varmistaa tämän ensin kesällä koulutusvalintojen valmistuttua ja uudelleen vielä seuraavan lukukauden alettua. Nivelvaiheet on kuvattu tarkemmin koulun opiskeluhuoltosuunnitelmassa.

Nivalassa koulukohtainen ohjaussuunnitelma päivitetään lukuvuosittain. Ohjaussuunnitelman tavoitteita ovat oppilaiden oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin tukeminen sekä nivelvaiheissa opintojen sujuvuuden edistäminen. Tietoa kerätään oppilaille ja huoltajille suunnatulla kyselyllä, sekä koulun sisäisten ohjauksen toimijoiden itsearvioinneilla. Erityisesti arvioidaan ohjauksen saatavuuden riittävyttä, sen oikea-aikaisuutta ja onko ohjauksella saavutettu sille asetettuja tavoitteita oppilaan koulunkäynnissä, oppimisessa, valintatilanteissa ja jatkokoulutukseen siirtymisessä.

Hyvän ohjauksen kriteerit

Hyvän ohjauksen kriteerit

Nivalan perusopetuksessa ohjausta toteutetaan Opetushallituksen (2014) laatiman hyvän ohjauksen määritelmän mukaisesti. Hyvän ohjauksen kriteerit ovat:

Riittävä ja monipuolinen ohjaus

- Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan.
- Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen.
- Oppilaan oikeus ohjaukseen varmistetaan myös vuosiluokilla 1–6.

Aktiivisuuden, osallisuuden ja vastuullisuuden tukeminen

- Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.
- Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.
- Ohjaus on yhteistä työtä.
- Ohjaus on perusopetuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.
- Tehtävät, roolit ja yhteistyömuodot kuvataan selkeästi ohjaussuunnitelmassa.
- Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö
- Perusopetuksen oppilaanohjaajat ovat tehtäväänsä kelpoisia.
- Henkilöstön tiedot, taidot ja ohjausosaaminen ovat korkeatasoisia ja ajan tasalla.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen

- Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.
- Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.
- Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan.

Ohjaussuunnitelma

- Opetuksen järjestäjällä on ohjaussuunnitelma, joka on tarkennettu koulukohtaisesti.
- Ohjaussuunnitelmassa on määritelty ohjauksen tavoitteet, toteutus, johtaminen, työnjako, vastuut ja arviointi.
- Suunnitelma on tehty yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.
- Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.

Koulutuksen nivelvaiheet

- Nivelvaiheyhteistyö perusopetuksen alku- ja päättövaiheessa sekä muissa siirtymissä on suunniteltua ja toimivaa.
- Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa.
- Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisessä hakujärjestelmässä.
- Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

Ohjaus koulutukseen ja uravalintoihin liittyvien päätösten tukena

- Ohjaus tukee perusopetuksen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista toisen asteen opintoihin.
- Ohjaus on toteutettu tavalla, joka auttaa oppilasta suunnittelemaan opintojaan, tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja sekä laatimaan itselleen suunnitelman toisen asteen opintoja ja jatko-opintoja varten.
- Ohjaus on toteutettu tavalla, joka tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa.
- Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.

Työelämätaidot ja työelämään tutustuminen

- Oppilas tutustuu monipuolisesti ammatteihin, työelämään ja yrittäjyyteen.
- Opetus on järjestetty siten, että se tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä.
- Työelämään tutustuminen vuosiluokilla 7–9 on tavoitteellista ja suunniteltua toimintaa, jota arvioidaan säännöllisesti.
- Työelämään tutustumisjaksot liittyvät kiinteästi muuhun opetukseen.
- Henkilöstöllä on ajantasaiset tiedot työelämästä ja mahdollisuus kehittää työelämäosaamistaan.

Vuorovaikutteinen yhteistyö ohjauksen tukena

- Kodin ja koulun välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja säännöllistä.
- Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö on säännöllistä ja suunniteltua.
- Verkosto- ja työelämäyhteistyö on suunniteltua ja aktiivista.
- Toimijoiden vastuut ovat kaikkien tiedossa.
- Koulun yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa tukee oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä sekä sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.

Ohjauspalveluista tiedottaminen

- Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa.
- Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin.
- Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.

Hyvän ohjauksen kriteerit osana paikallista laatujärjestelmää

- Hyvän ohjauksen kriteerit ovat osa opetuksen järjestäjän laatu ja arviointijärjestelmää.
- Henkilöstön kaikki jäsenet tuntevat hyvän ohjauksen kriteerit ja toimivat niiden mukaisesti.
- Ohjaustoimintaa arvioidaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.

